

ВК-30-5111/
26.03.2025 г.
ЦУ на НАП

ДО
ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ
НА НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА
ПРИХОДИТЕ

КОПИЕ: ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И
ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА
ПРАКТИКА”

ОТНОСНО: прилагане на осигурителното законодателство

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Във връзка с прилагане на осигурителното законодателство, свързано със задължителните осигурителни вноски и вноските за фонд ГВРС, на основание чл. 10, ал. 1, т. 10 от *Закона за Националната агенция за приходите* изразявам следното становище:

1. Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване (ЗБДОО) за 2025 г. (Обн., ДВ, бр. 25 от 25.03.2025 г., в сила от 01.01.2025 г.)

С чл. 9 от ЗБДОО за 2025 г. са определени следните размери на месечния осигурителен доход:

1.1. Минимален месечен размер на осигурителния доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии от 1 януари до 31 март 2025 г. съгласно Приложение №1 (чл. 9, т. 1, б. „а“) и от 1 април до 31 декември 2025 г. съгласно Приложение №1А (чл. 9, т. 2, б. „а“).

Обръщам внимание, че в този аспект при определяне на минималния месечен размер на осигурителния доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии от 1 януари до 31 март 2025 г. се прилага номенклатурата на *Класификация на икономическите дейности* от 2008 г. (КИД

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

2008), а от 1 април до 31 декември 2025 г. – номенклатурата на *Класификация на икономическите дейности* от 2025 г. (КИД 2025), както е посочено в съответните приложения.

Във връзка с разпоредбата на чл. 6, ал. 3 от КСО следва да се има предвид, че от 1 януари 2025 г. минималната месечна работна заплата е в размер на 1077 лв. (ПМС №359 от 23.10.2024 г., обн. ДВ, бр. 90 от 25.10.2024 г.).

При определянето на минималния месечен размер на осигурителния доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии съгласно Приложение №1 и Приложение №1А и през календарната 2025 г. е необходимо да се има предвид следното:

- минималният осигурителен доход за работниците и служителите, които съгласно условията на трудовия договор работят при непълно работно време или непълен месец, се определя пропорционално на законоустановеното работно време, съответно на пълния брой на работните дни през месеца;

- минималният осигурителен доход за работниците и служителите, които работят в специализирани предприятия, трудово-лечебни бази и кооперации на хората с увреждания съгласно *Закона за хората с увреждания*, се определя в размер 50 на сто от минималния осигурителен доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професия;

- осигурителят определя основната икономическа дейност съобразно преобладаващия брой заети лица по трудови правоотношения. Определянето на групата професии се извършва по структурата на Националната класификация на професиите и длъжностите – Приложение 2 към Заповед №РД01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика.

Когато осигурителят осъществява две или повече икономически дейности, основната му икономическа дейност се определя от дейността, в която са заети най-голям брой лица, работещи по трудово правоотношение. В този случай при определянето ѝ не се вземат предвид работниците и служителите, които са общофункционално свързани с всички дейности на осигурителя. При равен брой работещи по трудови правоотношения в отделните дейности основната икономическа дейност на осигурителя се определя по негов избор;

- минималният осигурителен доход не се прилага за общинските съветници, работниците и служителите в бюджетните предприятия по смисъла на

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

§1, т. 1 от допълнителната разпоредба на *Закона за счетоводството* и за избраните управител, контролър, касиер и членовете на управителния и контролния съвет на етажната собственост по *Закона за управление на етажната собственост*, както и за учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение).

1.2. Минимален месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица:

- от 1 януари до 31 март 2025 г. – 933 лв. (чл. 9, т. 1, б. „б“);
- от 1 април до 31 декември 2025 г. – 1077 лв. (чл. 9, т. 2, б. „б“).

Както и през 2024 г. в закона не е предвиден изрично минимален месечен размер на осигурителния доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители. В тази връзка напомням, че регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители са самоосигуряващи се лица по смисъла на чл. 5, ал. 2 от КСО, поради което за тях също се прилага минималният месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица по т. 1, б. „б“ и т. 2, б. „б“ на чл. 9 от ЗБДОО за 2025 г. – 933 лв. (от 1 януари до 31 март 2025 г.) и 1077 лв. (от 1 април до 31 декември 2025 г.)

1.3. Максимален месечен размер на осигурителния доход:

- от 1 януари до 31 март 2025 г. – 3750 лв. (чл. 9, т. 1, б. „в“);
- от 1 април до 31 декември 2025 г. – 4130 лв. (чл. 9, т. 2, б. „в“).

1.4. Размерите на осигурителната вноска за фонд „Трудова злополука и професионална болест“ (ТЗПБ) по групи основни икономически дейности за 2025 г. се определят:

- за месеците от януари до 31 март 2025 г. съгласно приложение №2 към чл. 14, т. 1 от ЗБДОО за 2025 г.;
- за месеците от 1 април до 31 декември 2025 г. съгласно приложение №2А към чл. 14, т. 2 от ЗБДОО за 2025 г.

Както и през 2024 г. диференцираните осигурителни вноски за фонд ТЗПБ за месеците от 1 януари до 31 март 2025 г. и от 1 април до 31 декември 2025 г. са в интервала от 0,4 % до 1,1%. Следва да се има предвид, че при определяне размерите на осигурителната вноска за фонд ТЗПБ от 1 януари до 31 март 2025 г. се прилага номенклатурата на *Класификация на икономическите дейности* от 2008 г. (КИД 2008), а от 1 април до 31 декември 2025 г. – номенклатурата на *Класификация на*

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

икономическите дейности от 2025 г. (КИД 2025), както е посочено в съответните приложения.

1.5. Запазват се размерите и разпределението на осигурителните вноски и през 2025 г. за фонд „Пенсии“, фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 от КСО“, фонд „Общо заболяване и майчинство“, фонд „Безработица“ и Учителски пенсионен фонд. Без промяна през 2025 г. са и размерите на осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване в универсален и професионален пенсионен фонд.

1.6. На основание чл. 15, ал. 1 от ЗБДОО за 2025 г. не се внасят вноски за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“.

1.7. С §5, т. 1, 2 и 16 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на ЗБДОО се правят следните промени в КСО, свързани с осигурителното законодателство за 2025 г.:

1.7.1. В чл. 7, ал. 7 и чл. 159, ал. 2 от КСО думите „компетентната териториална дирекция на“ се заличават.

Изменението е продиктувано от промяната в обслужването на банкови сметки за приходите на НАП, което се извършва от Българската народна банка, и оперативните промени, свързани с администрирането на плащанията към НАП.

1.7.2. В чл. 33, ал. 5, т. 20, буква „в“ думите „за лицата по чл. 4 и 4а“ се заменят със „за лицата по чл. 4, 4а и 4а¹“.

С предложеното изменение лицата, извършващи дейност по събиране на диворастящи гъби и плодове са включени към лицата, за които Националният осигурителен институт (НОИ) подава данни по реда на *Наредба № Н-13 от 17 декември 2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица* (Наредба № Н-13 от 17.12.2019 г.) за коригиране/заличаване/възстановяване на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, когато:

- не е изпълнено в срок влязло в сила задължително предписание по чл. 108, ал. 1, т. 3 от същия кодекс;
- след извършена проверка от контролните органи на НОИ се установят несъответствия между предадените документи по чл. 5, ал. 10 от КСО и данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от кодекса;
- следва да бъде изпълнен влязъл в сила индивидуален административен акт или съдебно решение.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

2. Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса (ЗБНЗОК) за 2025 г. (Обн., ДВ, бр. 25 от 25.03.2025 г., в сила от 01.01.2025 г.)

2.1. Съгласно чл. 2 от ЗБНЗОК задължителната здравноосигурителна вноска е в размер 8 на сто, като размерът на вноската се запазва спрямо 2024 година.

2.2. Прилагане на **Закона за здравното осигуряване (ЗЗО)** във връзка с чл. 9 от ЗБДОО за 2025 г.:

2.2.1. Доходът, върху който лицата по чл. 4, ал. 1 и ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО (самоосигуряващи се лица) внасят авансово здравноосигурителни вноски, не може да бъде по-малък от минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица и по-голям от максималния месечен размер на осигурителния доход, определени със ЗБДОО за 2025 г., съответно:

➤ от 1 януари до 31 март 2025 г. върху осигурителен доход не по-малък от 933 лв. и не по-голям от 3750 лв.;

➤ от 1 април до 31 декември 2025 г. върху осигурителен доход не по-малък от 1077 лв. и не по-голям от 4130 лв.

2.2.2. Лицата по чл. 40, ал. 5 от ЗЗО внасят здравноосигурителни вноски месечно върху избран осигурителен доход не по-малък от половината от минималния размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица и не по-голям от максималния месечен размер на осигурителния доход, определени със ЗБДОО за 2025 г., съответно:

➤ от 1 януари до 31 март 2025 г. върху осигурителен доход не по-малък от 466,50 лв. и не по-голям от 3750 лв., като здравноосигурителната вноска е в размер не по-малък от 37,32 лв. месечно;

➤ от 1 април до 31 декември 2025 г. върху осигурителен доход не по-малък от 538,50 лв. и не по-голям от 4130 лв., като здравноосигурителната вноска е в размер не по-малък от 43,08 лв. месечно.

2.2.3. С определените със ЗБДОО за 2025 г. минимални месечни размери на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица е обвързан и осигурителният доход за здравно осигуряване при неплатен отпуск, при неработоспособност поради болест, бременност и раждане, при отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст по реда на чл. 164, ал. 1 и ал. 3 от КТ, отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст по реда на чл. 164б, ал. 1 и 5 от КТ и отпуск за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя) по реда на чл. 164в от КТ.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

2.2.4. От 1 януари 2025 г. на основание чл. 40, ал. 4а от ЗЗО осигурителният доход, от който се изчислява месечната здравноосигурителна вноска за лицата, осигурени за сметка на държавния бюджет, достига минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се, както следва:

- от 1 януари до 31 март 2025 г. – 933 лв.;
- от 1 април до 31 декември 2025 г. – 1077 лв.

2.2.5. Сумата (в размер на 12 здравноосигурителни вноски) за възстановяване на здравноосигурителните права на лицата по реда на чл. 40а, ал. 3 от ЗЗО се определя върху минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със ЗБДОО за 2025 г., съответно:

- от 1 януари до 31 март 2025 г. – върху 933 лв.;
- от 1 април до 31 декември 2025 г. – върху 1077 лв.

2.3. С §20, т. 2 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2025 г. се правят следните промени в ЗЗО, свързани с осигурителното законодателство за 2025 г.:

В чл. 41, ал. 1 от ЗЗО думите „компетентната териториална дирекция на“ се заличават.

Изменението е продиктувано от промяната в обслужването на банкови сметки за приходите на НАП, което се извършва от Българската народна банка, и оперативните промени, свързани с администрирането на плащанията към НАП.

3. Необходимо е да се отбележи, че през 2025 г. за лицата, които определят окончателен размер на осигурителния доход по реда на чл. 6, ал. 9 от КСО и чл. 40, ал. 1, т. 2 и ал. 5 от ЗЗО за 2024 г., няма промяна по отношение формирането на годишния осигурителен доход в Таблица 1 и Таблица 2 от Справката за окончателния размер на осигурителния доход, спрямо формирането му за 2023 г.

На основание чл. 6, ал. 9 от КСО Справката за окончателния размер на осигурителния доход се подава в срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 50, ал. 1 от *Закона за данъците върху доходите на физическите лица* (ЗДДФЛ). Срокът за подаването на данъчната декларация е регламентиран в чл. 53, ал. 1 от същия закон. На основание чл. 53, ал. 1 от ЗДДФЛ годишната данъчна декларация се подава в срок от 10 януари до 30 април на годината, следваща годината на придобиване на дохода, с изключение на годишната данъчна декларация за лицата по чл. 51, ал. 1 от ЗДДФЛ, която се подава в срок от 1 март до 30 юни на годината, следваща годината на придобиване на дохода.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

В тази връзка срокът за внасяне на окончателните осигурителни вноски за 2024 г. е до 30 април 2025 г., с изключение на следните самоосигуряващи се лица:

- ✓ които извършват стопанска дейност като търговци по смисъла на Търговския закон, включително едноличните търговци;
- ✓ физическите лица, регистрирани като земеделски стопани, които са избрали доходът от стопанската им дейност да се облага с данък върху годишната данъчна основа по чл. 28 от ЗДДФЛ.

За тези лица срокът за внасяне на окончателните осигурителни вноски за 2024 г. е до 30 юни 2025 г.

4. Предвид чл. 9, т. 1, буква „б“ и чл. 9, т. 2, буква „б“ от ЗБДОО за 2025 г. и с оглед прилагането на чл. 6 от Наредба № Н-13 от 17.12.2019 г. самоосигуряващите се лица, които по свое желание са подали еднократно декларация образец №1 за календарната 2025 година с вписан код за вид осигурено лице 22 в т. 12 на декларацията, е необходимо да се има предвид следното:

➤ за самоосигуряващите се лица, които са декларирали осигурителен доход в размер на 933 лв., за месеците след 31 март 2025 г. в информационната система на НАП ще се отрази осигурителен доход 1077 лв.;

➤ за самоосигуряващите се лица, които са декларирали осигурителен доход, различен от 933 лв., автоматична промяна няма да има, т.е. ако лицето следва да промени осигурителния си доход, ще е необходимо да подаде коригираща декларация образец №1 по реда на Наредба № Н-13 от 17.12.2019 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Таблица за размерите на осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване (ДОО), за допълнителното задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), за здравно осигуряване (ЗО) и за учителски пенсионен фонд (УчПФ) – по осигурени лица и разпределение между осигурител/осигуряващ и осигурено лице за 2025 г.

ЗАМ. ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП: БОРЯНА ЖИЛОВА

(Съгласно Заповед №3-ЦУ-30-329/13.03.2025 г.)

Документът е електронно създаден и подписан, като данни за електронния подпис на издателя се визуализират в горния десен ъгъл на началната страница, съгласно действащите нормативни изисквания.

